

Over Forum

De aanbevolen lengte van een opinieartikel voor Forum bedraagt 750 woorden. Ook kunnen abonnees door een ingezonden brief reageren op de redactionele inhoud van het RD. Uitzonderingen zijn: andere brieven, de rubriek

“Kerkelijke pers/ZoGezegd/Menens”, meditaties en recensies. Inzendingen (max. 250 woorden) moeten zijn voorzien van naam en adres van de schrijver. De redactie behoudt zich het recht voor inzendingen (zon-

der overleg) te redigeren en/of in te korten, of zonder opgave van reden te weigeren. Plaatsing van artikelen of brieven betekent niet dat de redactie met de inhoud ervan instemt. Door het inzenden van een brief of opinieartikel verleent de

schrijver aan Erdee Media Groep een niet-exclusieve licentie om het werk vast te leggen, te vervelvoudigen en te verspreiden in gedrukte, elektronische of andere vorm, zoals cd-rom, databank, internet of geluidsdragers.

Coördinatie: **Wim Lemstra** en **Hans-Willem Westerbeke** | E-mailadres Forumartikelen: **forum@rd.nl** | E-mailadres Opgemerkt: **hoofdredactie@rd.nl**

Prostitutiewet niet perfect maar wel broodnodig

Eva Wielenga

In 2000 werd het algemeen bordeelverbod opgeheven. Nu is er een nieuw wetsvoorstel: de Wet regulering sekswerk. Wat te denken van deze wet? En wie zijn dat eigenlijk, de veelal vrouwen die zich prostitueren voor geld?

Aan de ene kant van het spectrum bevinden zich de zelfverklaarde “happy hookers”, die kiezen voor wat zij een beroep noemen. Ze zijn fel tegen de conceptwet en vinden de registratieplicht een kwalijke vorm van stigmatisering.

Aan de andere kant staan de evidente slachtoffers van mensenhandel. Afgelopen zomer werd een vrouw richting „de goedkoopste prostitutiestraat van Nederland” geduwd. Overdag, pal voor ons kantoor. Ik krijg het beeld nooit meer van mijn netvlies. Of Katinka uit Oost-Europa, die pas na veel gesprekken voorzichtig begon te geloven dat ze slachtoffer was. De schulden van haar ex-’vriend’ stonden op haar naam.

We zien in ons werk veel dwang en hebben vaker nog onderbuikgevoelens. Warner ten Kate, landelijk officier mensenhandel, zei het in Nieuwsuur: „We zien heel veel mensenhandel, ook in de legale prostitutie.” Ten Kate bevestigt dat er in de meerderheid van de gevallen van legale prostitutie „overlap” is met mensenhandel en seksuele uitbuiting. „De legalisering van bordelen

twintig jaar geleden was niet de oplossing voor mensenhandel.”

Grijze middenveld

Tussen deze polen ligt het grote grijze middenveld. Deze bestaat uit moeders en dochters in nood die de kost verdienen voor hun familie. Vaak uit rooms-katholieke landen (Dominicaanse Republiek, Colombia) en uit arme (orthodox-christelijke) bronlanden (Romenië, Bulgarije, Hongarije). Ze weten wat ze hier komen doen, maar kunnen geen kant op.

Deze grote groep wordt in het publieke debat nauwelijks vertegenwoordigd. Wij vragen aandacht voor deze vrouwen, die wij intensief bezoeken op hun werkplek. De ene keer vallen ze huilend in onze armen, de week erna delen ze oegenschijnlijk onbewogen mee dat alles prima gaat.

Denk niet dat ze genieten van hun ‘werk’. Schuld en schaamte zijn grote thema’s. In de “peeskamertjes” is een van hun favoriete teksten Psalm 142: „Ik zag uit ter rechterhand, en ziet, zo was er niemand, die mij kende, er was geen ontvulling voor mij; niemand zorgde voor mijn ziel.”

Ze spreken de taal niet en heb-

ben haast geen sociaal netwerk. Daarmee zijn ze enorm kwetsbaar voor huisjesmelkers, voor malafide boekhouders, voor allerlei vormen van geweld, uitbuiting en dwang. Ze weten niet hoe ze hun boekhouding moeten voeren en kennen hun rechten op bijvoorbeeld toeslagen niet.

Dwang kent vele vormen. In de hoop dat het gebedel zou stoppen, nam Maria haar moeder, die was overgekomen uit Colombia, mee naar haar peeskamertje. Moeder was in shock. Eenmaal terug kwam toch weer die vraag: stuur geld. Maria: „Eigenlijk is mijn familie mijn pooier.”

Het grijze midden, dat is ook Maaikje, een kwetsbare jonge

vrouw van 19 met een beroerde familiegeschiedenis. Als we haar treffen in de seksclub, staat haar naam al op de flyer van de “gang-bang”. “Kom feesten en heb seks met meerdere vrouwen tegelijk - Maaikje, Shirley en Diana gaan jou verwennen!” Op de flyer de allerjongste meiden. Eigenlijk wil Maaikje niet meedoen, maar ze durft geen nee te zeggen.

Hogere minimumleeftijd

Het is dus erg goed dat we, met de focus op de vele slachtoffers van mensenhandel én op het grijze midden, de wetgeving herzien. Wij zijn blij met veel aspecten.

Allereerst omvat de nieuwe wet uniformiteit en een algehele

verhoging van de minimumleeftijd naar 21 jaar. Geen tieners als Maaikje meer in de prostitutie. Geen verschillen meer tussen gemeentes, wat een “waterbedeffect” kan hebben.

Ten tweede komt er een registratieplicht, zodat er zicht is op wie er werkt. Omdat prostitutie legaal gemaakt is en de exploitatie van prostitutie gereguleerd wordt, hoort er een wettelijke grondslag van de registratie te zijn, als vereiste om het vergunningstelsel te kunnen laten werken. Sekskopers krijgen straks de terrechte verantwoordelijkheid om naar de vergunning van de prostitutie te vragen.

De derde grote wijziging is het

vergunningsgesprek, dat filtert op vrijwilligheid en zelfredzaamheid. Dat geldt dan ook voor alle vrouwen die werken vanuit privéplekken, een sector die nu nog nauwelijks in beeld is.

Wij zijn sterk voorstander van deze aspecten, omdat we zien hoe effectief ze zijn. Filteren “aan de voordeur” zou wel betekenen dat een groot deel van de vrouwen niet door de test komt. Katinka, Maaikje en Maria zouden onvoldoende zelfredzaam zijn. We pleiten voor een overgangsprogramma om hen te helpen stoppen. En voor intensieve(re) samenwerking tussen de intakers en de hulpverlening, zodat degenen die geen vergunning krijgen niet in het

Medewerkers van de Haagse Stichting De Haven doen intensief bezoekwerk onder prostituees. beeld Tineke Smith

illegale circuit belanden.

Uitvoerbaarheid

Niet alles aan de conceptwet is positief. We hebben in onze consultatie kritische kanttekeningen geplaatst bij de uitvoerbaarheid, onder andere op het gebied van privacybescherming. Het is de hoogste tijd dat we als maatschappij – christenen wat ons betreft voorop – vierkant achter de slachtoffers én achter de grijze middengroep gaan staan.

De Wet regulering sekswerk focust terecht op het beter in beeld krijgen van de héle sector, ondanks de begrijpelijke privacybezwaren, die zeker nader moeten worden onderzocht. Daarnaast hanteert de wet niet alleen het criterium van vrijwilligheid, maar ook het harde criterium van zelfredzaamheid „aan de poort.” Hiermee lijkt de wetgever te erkennen dat het opheffen van het bordeelverbod in 2000 niet heeft gebracht wat we er als wetgever en maatschappij van hadden verwacht: een schone sector zonder misstanden. De nieuwe wet is een terrechte erkenning van de vele nuances in het grote grijze midden, heeft echte aandacht voor sterke vrouwen van vlees en bloed, die we vaak in benarde omstandigheden in de prostitutiesector aantreffen. De wet is niet perfect, maar laten we niet het kind met het badwater weggoeden. Daarvoor is de nood veel te hoog. We wachten er met spoed op.

De auteur is manager bij de hulpverleningsorganisatie Stichting De Haven.

OPGEMERKT

Rolverdeling man en vrouw (III)

Het interview “Wikken en wegen rond roloverdeling man en vrouw” (RD 4-1) is interessant. Ofschoon ik waardering heb voor beide personen die aan het woord komen (mr. J. G. N. Schreuders en ds. A. C. Uitslag), wil ik de zaak eens van een andere zijde belichten.

In de tijd van de huisvuilij werkten vrouw en man samen in hun bedrijf. Dat veranderde met de Industriële Revolutie. Toen ging de man ’s morgens naar zijn werk en bleef de vrouw thuis. Daar was meestal genoeg te doen. De meer goeiden hadden soms een of meer “dienstmeisjes”.

Daarin kwam verandering na de oorlog, toen de welvaart toenam. Men kreeg over het algemeen comfortabeler huizen en kon zich steeds meer moderne apparatuur veroorloven, wat veel huishoudelijk werk vergemakkelijkte of overbodig maakte. Het gevolg was dat er steeds minder huishoudelijk personeel werd gevraagd. Om die reden gingen veel meisjes op zoek naar een ander baan, maar hiervoor had men de nodige opleidingen nodig. Daar heeft de samenleving voor gezorgd door middel van middelbare en vakscholen.

Intussen waren er ook steeds meer verschillende verpleeg-/verzorgingshuizen gekomen, die zulke meisjes en vrouwen nodig hadden. Nu hebben deze huizen een groot tekort aan zulk personeel. Daarom moeten we ook wel zien dat in deze huizen de getrouwde vrouwen niet gemist kunnen worden en mogen we blij zijn dat ze er willen werken. Wel is het zaak dat men het zodanig regelt, dat het gezin en de zondagse kerkdiensten niet in gevaar komen.

G. Kornet Werkendam

Rolverdeling man en vrouw (IV)

Bemoedigend zoals ds. Uitslag spreekt over de fulltimemoeder (RD 4-1). Wat verdrietig dat er soms zo negatief gesproken wordt over vrouwen die thuis voor de kinderen en het huishouden mogen zorgen. Alsof dat niet het gebruiken van je talenten is. Is dit niet juist de taak die de Heere ons geeft en zou Hij dan daar ook niet de kracht voor willen geven?

Terecht merkt ds. Uitslag op dat het moederschap geen offer, maar in de eerste plaats een zegen is. Wat wordt er ook over het huishouden vaak negatief gesproken, alsof dat een noodzakelijk kwaad is. Terwijl we op onze trouwdag beloven op onze

huishouding goede acht te geven. Ook dat is een taak die de Heere ons geeft en Hij komt erop terug!

Ook wordt regelmatig op negatieve wijze gesproken over vaders die naast hun gezin nog andere taken hebben of een ambt vervullen. Hoe vaak zijn gezinnen met twee (om de beurt) werkende ouders compleet bij elkaar? Natuurlijk heeft de man de verantwoordelijkheid om voldoende tijd in zijn gezin te zijn. Aan de andere kant is het fijn als er mannen beschikbaar zijn om ook andere taken op zich te nemen of een ambt te vervullen. Een voorrecht als vrouwen hun mannen daar ook de ruimte voor mogen geven en zelf de taak in het gezin op zich nemen. Is dat niet voor ons als vrouwen de plaats waar wij mogen dienen (met alle gebrek) in Gods Koninkrijk?

H. Egas-van den Dool Hardinxveld-Giessendam

Basisschool Leiderdorp

“Basisschool Leiderdorp wijzigt wel de koers, maar niet de identiteit” (RD 9-1). Ik besef dat wij, als collega-school met 450 leerlingen, makkelijk praten hebben. Wij hoeven ons, getalsmatig, nog geen zorgen te maken over het voortbestaan van de school. Toch ben ik bezorgd over de uitspraken die er worden gedaan in relatie tot deze verandering.

De uitspraken verbloemen het ingrijpende karakter van de koerswijziging. In het verleden gemaakte keuzes, op grond van Gods Woord, worden nu op verschillende manieren betiteld, zoals „randzaken” en „zaken die in onze gezindte gebruikelijk zijn.” Met deze uitspraak verzwakken we de directe relatie die op reformatorische scholen tot uiting komt tussen leer en leven, tussen Bijbel en christelijke opvoeding, tussen bekering en levensheiliging.

Daarnaast wil ik opmerken dat de identiteit van een school niet alleen wordt bepaald door eenheid als bestuur en personeel, maar ook door de eenheid van gezin, kerk en school. Ouders en kinderen vertegenwoordigen een deel van deze identiteit!

Ik wens bestuur en directie in Leiderdorp wijsheid in alles wat op hen afkomt. Ik hoop dat de leerkrachten in Leiderdorp les blijven geven vanuit de Bijbel en niet, zoals de nieuwe slogan luidt, “bij de Bijbel”.

Wat dan te doen als een school zorgen heeft over het voortbestaan? Zoek in een ruimere omtrek naar een bestuurlijke fusie of besluit om, ook al is het 10 kilometer verderop, met gezamenlijk georganiseerd busvervoer de dichtstbijzijnde reformatorische basisschool te bezoeken. Van koers veranderen betekent immers een groot gevaar om te verdwalen...

M. J. Visser Graaf Jan van Nassauschool, Gouda

„Het moederschap is geen offer, maar in de eerste plaats een zegen.” beeld iStock

Spreek niet bij voorbaat negatief over

Drs. ir. M. P. de Graaf

Voor we het weten, zijn we als christenen “officieel” (want wetenschappelijk aangetoond) fundamentalistisch, dus “lastige en ongewenste” mensen.

Aan de Vrije Universiteit (VU) gaat dr. Rik Peels onderzoek doen naar fundamentalisme (RD 8-1). Het in het interview met hem gehanteerde begrip “fundamentalisme” roept al direct vragen op. De aanhef spreekt

nog van „rechts-extremistisch of links, christelijk of islamitisch”, maar even later geeft Peels als kenmerk „dat er een onderliggend verhaal bestaat over een paradijs, een val en een verlossing die fundamentalisten zelf teweeg moeten brengen.”

Fundamentalisme moeten we kennelijk dus vooral religieus duiden. Laten christenen nu inderdaad een Fundament hebben, waarover vooral de brieven van het Nieuwe Testament spreken. Andere kenmerken zijn volgens Peels de letterlijke lezing en toepassing van een heilig geschrift en een sceptische houding ten aanzien van de wetenschap. Zij

die willen vasthouden aan de letterlijke tekst en toepassing van de Bijbel vertonen dus een duidelijk kenmerk van een fundamentalist.

Voorts zouden fundamentalisten minder rechten toekennen aan minderheden met een bepaalde geloofsovertuiging of van een bepaald ras of gender. Ook hier geen enkele nuance, toelichting of uitzondering. En als klap op de vuurpijl zou het begrip fundamentalisme aan het begin van de vorige eeuw in Amerika ontstaan zijn, bij conservatieve christenen nog wel. Die wilden

blijkbaar terug naar de grondslagen van het christelijke geloof. Commentaar van Peels hierbij:

„Fundamentalisme reageert vaak op een dominante meerderheid, vaak de moderniteit. Het is in die zin parasitair, niet onafhankelijk en vrij.”

In enkele zinnen wordt het aanvankelijk breed aangekondigde onderzoek in een richting geduwd die alle objectiviteit bij voorbaat lijkt uit te sluiten.

Voor we het weten, gelden christenen als “lastig en ongewenst”

„Rare overtuiging”

„Dat gebrek aan objectiviteit komt ook naar voren bij de eerste vraag („De term fundamentalisme heeft een negatieve lading. Voor u ook?”). Gesproken wordt over de „morele toelaatbaarheid” van fundamentalisme, al is het „geen uitgangspunt dat fundamentalisme in al zijn facetten verkeerd is.” Dit kan zo opgevat worden dat fundamentalisme op zich wel (altijd) verkeerd is, maar “gelukkig” ook nog wel positieve facetten kent of kan hebben.

Bij de tweede vraag („U gooit het met dit onderzoek over een andere boeg. Hoe zit dat?”) wordt het er niet beter op: Mensen die

fundamentalist

voor fundamentalisme kiezen, zijn „als jij en ik. Ze hebben misschien een rare of zelfs schadelijke overtuiging, maar zijn verantwoordelijke individuen.”

Het antwoord op de derde vraag („Denkt u dat de uitkomsten nuttig kunnen zijn voor de samenleving?”) gaat verder op dit spoor: „Het is goed om in te zien dat we van gedachten kunnen wisselen met mensen die een fundamentalistische overtuiging hebben, in plaats van dat we ze knettergek noemen.”

En bij de slotvraag („Dat er fundamentalisten zijn, is geen probleem?”) volgt nogal kort door de bocht: „Ook als je geen geweld

gebruikt, is het schadelijk om een ander minder rechten toe te kennen of je op te sluiten in je eigen gelijk.”

Krijgt een christen die inderdaad aangeeft op het eerder genoemde Fundament te willen blijven staan met deze antwoorden niet bij voorbaat en onnodig een negatief stempel? Laten we op onze hoede zijn. Voor we het weten, zijn we als christenen “officieel” (want wetenschappelijk aangetoond) fundamentalistisch, dus “lastige en ongewenste” mensen.

De auteur is zelfstandig onderzoeker en adviseur.